

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยในจังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการอธิบายแบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร
- ตอนที่ 2** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานของการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย
- ตอนที่ 3** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย
- ตอนที่ 4** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย
- ตอนที่ 5** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้
- 4.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสุขลักษณะสวน
 - 4.2 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร
 - 4.3 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัจจัยการผลิต
 - 4.4 การปฏิบัติและควบคุมการผลิต
 - 4.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและควบคุมเอกสาร
- ตอนที่ 6** ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยในจังหวัดลำพูน ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัว
- ตอนที่ 7** ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในจังหวัดลำพูน

1.3 ระดับการศึกษา

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 37.5 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมา ร้อยละ 25.0 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6)หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นระดับต้น (ป.ว.ช.) ร้อยละ 14.7 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 8.7 การศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 7.1 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 6.5 มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา และร้อยละ 0.5 ไม่เคยรับการศึกษา ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เคยรับการศึกษา	1	0.5
ป.4	69	37.5
ป.6	16	8.7
ม.3	27	14.7
ม.6 หรือ ป.ว.ช.	46	25.0
อนุปริญญา	12	6.5
ปริญญาตรี	13	7.1
รวม	184	100.0

1.4 ประสบการณ์ในการปลูกกล้วย

เกษตรกรร้อยละ 47.8 มีประสบการณ์ในการปลูกกล้วย 11-20 ปี รองลงมา ร้อยละ 35.90 มีประสบการณ์ในการปลูกกล้วย น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี ร้อยละ 12.0 มีประสบการณ์ในการปลูกกล้วย 21-30 ปี และร้อยละ 4.3 มีประสบการณ์ในการปลูกกล้วยมากกว่า 30 ปี โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ปลูกกล้วยต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 50 ปี ประสบการณ์ปลูกกล้วยเฉลี่ย 16.0 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.3 ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามประสบการณ์ในการปลูกลำไย

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	66	35.9
11-20	88	47.8
21-30	22	12.0
มากกว่า 30	8	4.3
รวม	184	100.0
ประสบการณ์ในการปลูกลำไยต่ำสุด	2	ปี
ประสบการณ์ในการปลูกลำไยสูงสุด	50	ปี
ประสบการณ์ในการปลูกลำไยเฉลี่ย	16.0	ปี
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	8.3	

1.5 รายได้จากการขายผลผลิตลำไย

เกษตรกรร้อยละ 56.0 มีรายได้จากการขายผลผลิตลำไยต่ำกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 25.5 มีรายได้จากการขายผลผลิตลำไย 50,001 -100,000 บาทต่อปี ร้อยละ 7.1 มีรายได้จากการขายผลผลิตลำไย 150,001-200,000 บาทต่อปี ร้อยละ 6.0 มีรายได้จากการขายผลผลิตลำไย 100,001-150,000 บาทต่อปี และร้อยละ 5.4 มีรายได้จากการขายผลผลิตลำไยมากกว่า 200,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตลำไยต่ำสุด 2,000 บาทต่อปี สูงสุด 500,000 บาทต่อปี รายได้จากการขายผลผลิตลำไยเฉลี่ย 78,184.8 บาทต่อปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 83038.9 ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามรายได้จากการขายผลผลิตลำไย

รายได้จากการขายผลผลิตลำไย (บาท/ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	103	56.0
50,001-100,000	47	25.5
100,001-150,000	11	6.0
150,001-200,000	13	7.1
มากกว่า 200,000	10	5.4
รวม	184	100.0

รายได้จากขายผลผลิตลำไย ต่ำสุด	2,000	บาทต่อปี
รายได้จากขายผลผลิตลำไย สูงสุด	500,000	บาทต่อปี
รายได้จากขายผลผลิตลำไย เฉลี่ย	78,184.8	บาทต่อปี
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	83038.9	

1.6 ขนาดพื้นที่ปลูกลำไย

พื้นที่ปลูกลำไยเกษตรกรร้อยละ 39.7 มีพื้นที่ปลูกลำไยน้อยกว่า 5 ไร่ รองลงมาร้อยละ 32.1 มีพื้นที่ปลูกลำไย 6-10 ไร่ ร้อยละ 13.6 มีพื้นที่ปลูกลำไย 11-15 ไร่ ร้อยละ 7.6 มีพื้นที่ปลูกลำไยมากกว่า 20 ไร่ และร้อยละ 7.1 มีพื้นที่ปลูกลำไย 16-20 ไร่ โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกลำไยต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 45 ไร่ พื้นที่ปลูกลำไยเฉลี่ย 9.2 ไร่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.4 ดังแสดงใน ตาราง 7

ตาราง 7 ขนาดพื้นที่ปลูกลำไยของเกษตรกร

พื้นที่ปลูกลำไย(ไร่)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5	73	39.7
6-10	59	32.1
11-15	25	13.6
16-20	13	7.1
มากกว่า 20	14	7.6
รวม	184	100.0

พื้นที่ปลูกลำไยต่ำสุด 1 ไร่

พื้นที่ปลูกลำไยสูงสุด	45 ไร่
พื้นที่ปลูกลำไยเฉลี่ย	9.2 ไร่
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7.4

1.7 แรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไย

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 48.9 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 คน รองลงมาร้อยละ 25.0 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไย 6-10 คน ร้อยละ 15.2 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไย 11-15 คน ร้อยละ 7.1 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไย 16-20 คน และร้อยละ 3.8 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยมากกว่า 20 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยต่ำสุด 1 คน สูงสุด 30 คน แรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยเฉลี่ย 8.1 คน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.2 ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยของเกษตรกร

แรงงาน (คน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5	90	48.9
6-10	46	25.0
11-15	28	15.2
16-20	13	7.1
มากกว่า 20	7	3.8
รวม	184	100.0

แรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยต่ำสุด	1 คน
แรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยต่ำสุด	30 คน
แรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยเฉลี่ย	8.1 คน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.2

1.8 แหล่งข่าวสารและความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย

การได้รับข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย ของเกษตรกร โดยใช้วิธีกำหนดคะแนนตามระดับความถี่ของการได้รับข่าวสารในช่วงระยะเวลา 3 เดือน ดังนี้

ระดับการรับข่าวสารมาก (มากกว่า 4 ครั้ง)	=	3	คะแนน
ระดับการรับข่าวสารปานกลาง (3 - 4 ครั้ง)	=	2	คะแนน
ระดับการรับข่าวสารน้อย (0 - 2 ครั้ง)	=	1	คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลที่เกษตรกรระบุมาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ยในแต่ละสื่อ โดยมีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความถี่ของการได้รับข่าวสาร
2.34 - 3.00	การได้รับข่าวสารในระดับมาก
1.67 - 2.33	การได้รับข่าวสารในระดับปานกลาง
1.00 - 1.66	การได้รับข่าวสารในระดับต่ำ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยจากวิทยุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.02 รองลงมา ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73 และเกษตรกรได้รับข่าวสารจากเกษตรตำบลน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.16 เกษตรกรได้รับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารทุกแหล่งโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.52 ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 แหล่งความรู้ข่าวสารและความถี่ในการรับข่าวสารของเกษตรกร

แหล่งความรู้ และข่าวสาร	ความถี่ในการได้รับข่าวสาร (จำนวนครั้ง) / 3 เดือน			\bar{X}	SD	แปลผล
	น้อย จำนวนคน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวนคน (ร้อยละ)	มาก จำนวนคน (ร้อยละ)			
วิทยุ	34 (18.5)	26 (14.1)	38 (20.7)	2.02	0.88	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	14 (7.6)	11 (6.0)	7 (3.8)	1.73	0.84	ปานกลาง
โทรทัศน์	34 (18.5)	25 (13.6)	13 (7.1)	1.71	0.76	ปานกลาง
เพื่อนบ้าน	67 (36.4)	34 (18.5)	14 (7.6)	1.53	0.72	ต่ำ
วารสาร	37 (20.1)	4 (2.2)	5 (2.7)	1.30	0.67	ต่ำ
เอกสาร	43 (23.4)	6 (3.3)	3 (1.6)	1.22	0.54	ต่ำ
เกษตรตำบล	103 (56.0)	18 (9.8)	1 (0.5)	1.16	0.34	ต่ำ
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.52	0.68	ต่ำ

1.9 การเข้ารับการฝึกอบรม

การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม สำหรับลำไยนั้นพบว่า เกษตรกรร้อยละ 46.2 เข้ารับการฝึกอบรม 2 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 30.4 เข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง ร้อยละ 14.2 เข้ารับการฝึกอบรม 3 ครั้ง และร้อยละ 9.2 ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมเลยโดยเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมต่ำสุด คือ ไม่ได้รับ สูงสุด 3 ครั้ง เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 1.7 ครั้ง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8 ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรมของเกษตรกร

จำนวนครั้ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	17	9.2
1	56	30.4
2	85	46.2
3	26	14.2
รวม	184	100.0
จำนวนครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรมต่ำสุด		ไม่ได้รับ
จำนวนครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรมสูงสุด		3 ครั้ง
จำนวนครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย		1.7 ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		0.8

1.10 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 29.9 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 2 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 29.3 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 3 ครั้ง ร้อยละ 15.8 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 4 ครั้ง ร้อยละ 11.4 ไม่ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่เลย ร้อยละ 10.3 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 1 ครั้ง และ ร้อยละ 3.3 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 5 ครั้ง โดยที่การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ต่ำที่สุดคือ ไม่ได้ติดต่อเลย สูงสุดคือ 5 ครั้ง การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เฉลี่ย 2.4 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.3 ดังแสดงใน ตาราง 11

ตารางที่ 11 ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของเกษตรกร

จำนวนครั้ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ติดต่อเลย	21	11.4
1	19	10.3
2	55	29.9
3	54	29.3
4	29	15.8
5	6	3.3
รวม	184	100.0

จำนวนครั้งของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ต่ำสุด	ไม่ได้ติดต่อ	
จำนวนครั้งของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สูงสุด	5	ครั้ง
จำนวนครั้งของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เฉลี่ย	2.4	ครั้ง
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.3	

1.11 สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม

สถานภาพการเป็นผู้นำ หรือการเคยเป็นผู้นำของเกษตรกร เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรรมการหมู่บ้าน กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.2 ไม่ได้เป็นผู้นำทางสังคมและเกษตรกรร้อยละ 41.8 เป็นหรือเคยเป็นผู้นำทางสังคมดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การเป็นผู้นำหรือการเคยเป็นผู้นำของเกษตรกร

การเป็นผู้นำ หรือการเคยเป็นผู้นำของเกษตรกร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เป็น	77	41.8
ไม่เป็น	107	58.2
รวม	184	100.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานของการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

2.1 สวนลำไยอยู่ใกล้หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมและพื้นที่ที่มีความเสี่ยง

เกษตรกรที่มีสวนลำไยอยู่ใกล้ หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรม ที่ทิ้งขยะ หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.7 ไม่ได้มีสวนลำไยอยู่ใกล้ หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรม ที่ทิ้งขยะ หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เกษตรกรร้อยละ 10.3 มีสวนลำไยอยู่ใกล้หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรม ที่ทิ้งขยะ หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่มีสวนลำไยอยู่ใกล้หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรม ที่ทิ้งขยะและพื้นที่ที่มีความเสี่ยง

สวนลำไยอยู่ใกล้หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมและพื้นที่ที่มีความเสี่ยง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ใช่	165	89.70
ใช่	19	10.30
รวม	184	100.00

2.2 การนำตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์

จากข้อมูลในตารางที่ 13 เกษตรกรจำนวน 19 ราย ที่มีสวนลำไยอยู่ใกล้ หรืออยู่ในแหล่งอุตสาหกรรม ที่ทิ้งขยะ หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.40 ไม่ได้ส่งดินไปวิเคราะห์ มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 31.60 ได้มีการส่งดินไปตรวจวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่มีความเสี่ยงและได้ส่งตัวอย่างดินไปวิเคราะห์เพื่อตรวจคุณภาพของดิน

ส่งตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ส่งไปตรวจวิเคราะห์	6	31.60
ไม่ส่งไปตรวจวิเคราะห์	13	68.40
รวม	19	100.00

2.3 การบันทึกรายละเอียดการเก็บตัวอย่างดิน

เกษตรกรที่ส่งตัวอย่างดินไปวิเคราะห์จากตารางที่ 14 เมื่อได้ผลกลับมาแล้ว ได้มีการบันทึกรายละเอียดการเก็บตัวอย่างดินลงในแบบบันทึก รวมทั้งเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐานทั้งหมด (ร้อยละ 100) ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 การบันทึกรายละเอียดการเก็บตัวอย่างดินลงในแบบบันทึก รวมทั้งเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน

การบันทึกรายละเอียด	จำนวน(คน)	ร้อยละ
บันทึก	6	100
ไม่บันทึก	0	0
รวม	6	100.00

2.4 แหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

แหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ของเกษตรกร จากผลการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 82.1 ใช้น้ำบาดาลในการผลิตลำไย รองลงมา แม่น้ำลำคลอง ร้อยละ 29.3 อ่างเก็บน้ำ เขื่อนชลประทาน ร้อยละ 6.5 และน้ำประปา ร้อยละ 2.7 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 แหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้ในการผลิตลำไย

แหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตลำไย	จำนวนคน	ร้อยละ
น้ำประปา	5	2.7
น้ำบาดาล	151	82.1
แม่น้ำ ลำคลอง	54	29.3
อ่างเก็บน้ำ เขื่อนชลประทาน	12	6.5

หมายเหตุ เกษตรกร 1 คน สามารถใช้น้ำได้มากกว่า 1 แหล่ง

2.5 การเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อการวิเคราะห์

การเก็บตัวอย่างน้ำในระยะเริ่มระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนเนื่องจากสารเคมี แร่ธาตุ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 81.0 ไม่ได้ทำการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนเนื่องจากสารเคมี แร่ธาตุ และเกษตรกรร้อยละ 19.0 ได้ทำการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนเนื่องจากสารเคมีและแร่ธาตุ ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 การเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อการวิเคราะห์ของเกษตรกร

การเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อการวิเคราะห์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เก็บตัวอย่างน้ำ	35	19.0
ไม่เก็บตัวอย่างน้ำ	149	81.0
รวม	184	100.00

2.6 การแยกเก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตร

การเก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตร โดยการแยกสถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรไว้ห่างจากที่พักอาศัย สถานที่ประกอบอาหาร และแหล่งต้นน้ำ หรือบริเวณที่น้ำไหลผ่าน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 96.7 แยกสถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรไว้ห่างจากที่พักอาศัย สถานที่ประกอบอาหาร และแหล่งต้นน้ำ หรือบริเวณที่น้ำไหลผ่าน ส่วนเกษตรกรร้อยละ 3.3 ไม่แยกสถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรไว้ห่างจากที่พักอาศัย สถานที่ประกอบอาหาร และแหล่งต้นน้ำ หรือบริเวณที่น้ำไหลผ่าน ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การแยกสถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกร

การแยกสถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แยกเก็บ	178	96.7
ไม่แยกเก็บ	6	3.3
รวม	184	100.00

2.7 เครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุ

สถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรต้องมีเครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรร้อยละ 53.8 มีน้ำสะอาดไว้ป้องกันอุบัติเหตุ ร้อยละ 39.7 ไม่มีเครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุเลย ร้อยละ 20.7 มีน้ำยาล้างตาไว้ป้องกันอุบัติเหตุ ร้อยละ 6.0 มีทรายเป็นวัสดุป้องกันอุบัติเหตุ และร้อยละ 2.7 มีถังดับเพลิงเป็นเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุ ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 ชนิดของเครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุของเกษตรกร

ชนิดของเครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้ำยาล้างตา	38	20.7
น้ำสะอาด	99	53.8
ทราย	11	6.0
ถังดับเพลิง	5	2.7
ไม่มีเลย	73	39.7

หมายเหตุ เกษตรกร 1 คน มีเครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุมากกว่า 1 ชนิด

2.8 การใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม

โดยใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ในปริมาณที่กำหนดไว้คือเมื่อเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 4-5 เมตร ใช้อัตรา 100-200 กรัมต่อต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 5-7 เมตร ใช้อัตรา 200-400 กรัมต่อต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มมากกว่า 7 เมตร ใช้อัตรา 500 กรัมต่อต้น พบว่าเกษตรกรร้อยละ 72.3 ใช้โปแตสเซียมคลอไรด์ในปริมาณที่กำหนด และร้อยละ 27.7 ไม่ใช้โปแตสเซียมคลอไรด์ในปริมาณที่กำหนด ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยของเกษตรกร

การใช้สารโปแตสเซียมในปริมาณที่กำหนด	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใช้ในปริมาณที่กำหนด	133	72.3
ไม่ใช้ในปริมาณที่กำหนด	51	27.7
รวม	184	100.00

2.9 การเก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานสวน

การเก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานสวนและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 84.2 มีการเก็บรักษาแบบบันทึกและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ส่วนเกษตรกรร้อยละ 15.8 ไม่ได้เก็บรักษาแบบบันทึกและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การเก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานสวนของเกษตรกร

การเก็บรักษาแบบบันทึก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เก็บ	155	84.2
ไม่เก็บ	29	15.8
รวม	184	100.00

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม สำหรับลำไย

3.1 ความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม สำหรับลำไย

จากการวิเคราะห์ความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย เป็นคำถามแบบเลือกตอบว่า ข้อใดถูกข้อใดผิด จำนวน 19 ข้อ โดยที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

จากตารางที่ 20 พบว่า ข้อ 1 สวนลำไยที่ขอการรับรองสวนตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย (จีเอพีลำไย) ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5 ไร่ มีเกษตรกรตอบถูกร้อยละ 43.5 และ ตอบผิดร้อยละ 56.5 ข้อ 2 บุคลากรทุกคนในสวนลำไยมีส่วนร่วมในระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย (จีเอพีลำไย) มีเกษตรกรตอบถูกร้อยละ 97.8 และ ตอบผิดร้อยละ 2.2 ข้อ 3 ไม่จำเป็นต้องทราบประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลัง 3 ปี มีเกษตรกรตอบถูกร้อยละ 50 และ ตอบผิดร้อยละ 50 ข้อ 4 แหล่งน้ำที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมสามารถนำมาใช้ในการผลิตลำไยได้ มีเกษตรกรตอบถูกร้อยละ 73.9 และ ตอบผิดร้อยละ 26.1 ข้อ 5 ต้องผลิตลำไยที่มีขนาดผลสม่ำเสมอภายในช่อ มีเกษตรกรตอบถูกร้อยละ 83.7 และ ตอบผิดร้อยละ

ละ 16.3 ข้อ 6 ควรใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ ปริมาณ 1 กิโลกรัม เมื่อลำไยมีทรงพุ่มกว้างประมาณ 7 เมตร มีเกษตรกรตอบร้อยละ 65.2 และ ตอบผิดร้อยละ 34.8 ข้อ 7 ต้องผลิตลำไยที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง มีเกษตรกรตอบร้อยละ 95.1 และ ตอบผิด ร้อยละ 4.9 ข้อ 8 ควรใช้สารเคมีทางการเกษตรตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตร มีเกษตรกรตอบร้อยละ 97.8 และ ตอบผิดร้อยละ 2.2 ข้อ 9 ต้องผลิตลำไยที่ปลอดภัยจากศัตรูพืช มีเกษตรกรตอบร้อยละ 96.7 และ ตอบผิดร้อยละ 3.3 ข้อ 10 สํารวจการเข้าทำลายของแมลงและโรคอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีเกษตรกรตอบร้อยละ 90.8 และ ตอบผิดร้อยละ 9.2 ข้อ 11 หากทำการบรรจุผลลำไยในสวนต้องดูแลระวางการปนเปื้อนจากดิน มูลสัตว์เป็นพิเศษ มีเกษตรกรตอบร้อยละ 87.0 และ ตอบผิดร้อยละ 13 ข้อ 12 หากทำการบรรจุผลลำไยในสวนต้องดูแลระวางการปนเปื้อนจากดิน มูลสัตว์เป็นพิเศษ มีเกษตรกรตอบร้อยละ 91.8 และ ตอบผิดร้อยละ 8.2 ข้อ 13 ต้องมีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ข้อมูลการสำรวจศัตรูพืช ข้อมูลการเก็บเกี่ยวและคัดบรรจุอย่างสม่ำเสมอทุกครั้ง มีเกษตรกรตอบร้อยละ 96.7 และ ตอบผิดร้อยละ 3.3 ข้อ 14 ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุลำไยต้องแตกต่างหากจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้ายหรือขนส่งสารเคมีหรือปุ๋ย ถ้าแยกไม่ได้ต้องล้างภาชนะที่ใช้ให้สะอาด มีเกษตรกรตอบร้อยละ 96.7 และ ตอบผิดร้อยละ 5.3 ข้อ 15 อุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลผลิตต้องมีการทำความสะอาดทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการใช้งาน มีเกษตรกรตอบร้อยละ 91.3 และ ตอบผิดร้อยละ 8.7 ข้อ 16 พาหนะขนส่งลำไยสามารถนำไปใช้ขนส่งวัตถุอันตราย มีเกษตรกรตอบร้อยละ 78.3 และ ตอบผิดร้อยละ 21.7 ข้อ 17 สถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรต้องสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก แยกเก็บเป็นหมวดหมู่ แสงป้ายชัดเจน มีเกษตรกรตอบร้อยละ 97.8 และ ตอบผิดร้อยละ 2.2 ข้อ 18 สารเคมีทางการเกษตรสามารถเก็บไว้รวมกับที่พักอาศัยได้ มีเกษตรกรตอบร้อยละ 95.7 และ ตอบผิดร้อยละ 4.3 และข้อ 19 สารเคมีทางการเกษตรสามารถเก็บไว้รวมกับที่พักอาศัยได้ มีเกษตรกรตอบร้อยละ 57.1 และ ตอบผิดร้อยละ 42.9

ตาราง 22 ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับ
ลำไย

ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย	มีความรู้ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
1. สวนลำไยที่ขอการรับรองสวนตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย (จีเอพีลำไย) ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5 ไร่	80	43.5
2. บุคลากรทุกคนในสวนลำไยมีส่วนร่วมในระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย (จีเอพีลำไย)	180	97.8
3. ไม่จำเป็นต้องทราบประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลัง 3 ปี	92	50.0
4. แหล่งน้ำที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมสามารถนำมาใช้ในการผลิตลำไยได้	136	73.9
5. ต้องผลิตลำไยที่มีขนาดผลสม่ำเสมอภายในช่อ	154	83.7
6. ควรใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ประมาณ 1 กิโลกรัม เมื่อลำไยมีทรงพุ่มกว้างประมาณ 7 เมตร	120	65.2
7. ต้องผลิตลำไยที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง	175	95.1
8. ควรใช้สารเคมีทางการเกษตรตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตร	180	97.8
9. ต้องผลิตลำไยที่ปลอดภัยจากศัตรูพืช	178	96.7
10. สักรวจการเข้าทำลายของแมลงและโรคน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	167	90.8
11. หากทำการบรรจุผลลำไยในสวนต้องดูแลระวางการปนเปื้อนจากดินมูลสัตว์เป็นพิเศษ	160	87.0
12. ผลลำไยที่เก็บเกี่ยวเพื่อขายมีเปลือกแข็ง เปลือกหอย โรคราน้ำฝน โรคผลเน่า และศัตรูพืชอื่นๆ ได้	169	91.8
13. ต้องมีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ข้อมูลการสำรวจศัตรูพืช ข้อมูลการเก็บเกี่ยวและคัดบรรจุอย่างสม่ำเสมอทุกครั้ง	178	96.7
14. ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุลำไยต้องแยกต่างหากจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้ายหรือขนส่งสารเคมีหรือปุ๋ย ถ้าแยกไม่ได้ต้องล้างภาชนะที่ใช้ให้สะอาด	178	96.7

ตาราง 22 (ต่อ)

ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรดีที่ เหมาะสมสำหรับลำไย	มีความรู้ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ
15. อุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลผลิตต้องมีการทำความสะอาดทุกครั้งทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	168	91.3
16. พาหนะขนส่งลำไยสามารถนำไปใช้ขนส่งวัตถุอันตราย	144	78.3
17. สถานที่เก็บรักษาสารเคมีทางการเกษตรต้องสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก แยกเก็บเป็นหมวดหมู่ แสดงป้ายชัดเจน	180	97.8
18. สารเคมีทางการเกษตรสามารถเก็บไว้รวมกับที่พักอาศัยได้	176	95.7
19. การนำส่วนต่างๆของสัตว์ที่ยังสดอยู่มาใช้ในสวนลำไย ทำให้ผลลำไยปนเปื้อนได้	105	57.1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

4.1 ทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม สำหรับลำไย

จากการวิเคราะห์ทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ซึ่งมีคำถามทัศนคติทั้งหมดจำนวน 14 ข้อ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 14 พบว่า เมื่อ แบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วง คือ $(3-1)/3 = 0.66$ คะแนน โดยเกษตรกรที่มีทัศนคติไม่เหมาะสมจะมีคะแนนระหว่าง 1.00 – 1.66 คะแนน เกษตรกรที่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางจะมีคะแนนระหว่าง 1.67 – 2.33 คะแนน และเกษตรกรที่มีทัศนคติที่เหมาะสมหรืออยู่ในระดับสูงจะมีคะแนนระหว่าง 2.34 – 3.00 คะแนน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในคะแนนเต็ม 3 คะแนน เกษตรกรที่มีคะแนนทัศนคติเฉลี่ย 2.63 คะแนน ถือว่าเกษตรกรผู้ปลูกลำไยมีทัศนคติที่เหมาะสมหรืออยู่ในระดับสูง เพราะเป็นคะแนนทัศนคติเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 – 3.00 คะแนน ซึ่งเป็นทัศนคติที่เหมาะสมหรืออยู่ในระดับสูง แต่มีบางข้อที่เกษตรกรตอบได้คะแนนน้อย คือ เกษตรกรมีทัศนคติที่ไม่เหมาะสมคือในเรื่องที่คิดว่าสามารถให้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยชีวภาพในช่วงที่ใกล้เก็บเกี่ยวได้ มีคะแนนทัศนคติน้อยมาก คือ 1.65

คะแนน ซึ่งเป็นทัศนคติที่เกษตรกรควรแก้ไขอย่างยิ่ง เพราะการให้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยชีวภาพในช่วงที่ใกล้เก็บเกี่ยวนั้น จะก่อให้เกิดการปนเปื้อนของจุลินทรีย์กับผลิตภัณฑ์ จึงควรที่จะหลีกเลี่ยง

นอกจากนี้ ยังมีบางข้อที่เกษตรกรมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีคะแนนอยู่ระหว่าง 1.67- 2.33 คือ การนำสัตว์ต่างๆ เข้ามาในสวนลำไยหรือแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต มีคะแนนทัศนคติ 2.21 และการเก็บสารเคมีทางการเกษตรต่างๆ ไว้รวมกัน มีคะแนนทัศนคติ 1.90 ทั้งนี้ในส่วนของการนำสัตว์ต่างๆ เข้ามาในสวนลำไยหรือแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตได้ เป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเนื่องจากสัตว์อาจจะขับถ่ายของเสียสิ่งปฏิกลอีกทั้งสัตว์อาจเป็นพาหะของเชื้อโรคและเชื้อจุลินทรีย์และแมลงศัตรูพืชต่างๆ ได้ ส่วนการเก็บสารเคมีนั้นไม่ควรเก็บไว้รวมกัน เพราะจะทำให้เกิดการคละปนกันของสารเคมีทางการเกษตร(แสดงภาพในภาคผนวก ข) ดังนั้นควรแยกเก็บเป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปนกันระหว่างปุ๋ย สารควบคุมการเจริญเติบโตพืช สารเคมีป้องกันกำจัดโรค สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช และอาหารเสริมต่างๆ อีกทั้งต้องปิดป้ายแสดงให้ชัดเจน และสารเคมีแต่ละชนิดต้องจัดเก็บในภาชนะปิดมิดชิด สำหรับสารเคมีที่เปิดใช้แล้วห้ามถ่ายออกจากภาชนะบรรจุเดิม

ส่วนเรื่องที่เกษตรกรมีทัศนคติที่เหมาะสมที่สุด คือ เห็นด้วยกับการฝึกอบรมเกษตรกรให้รู้จักวิธีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง มีคะแนนทัศนคติสูง 2.98 คะแนน อาจเนื่องจากการผลิตลำไยที่ผ่านมากเกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้สารเคมี ซึ่งรวมถึงชนิด อัตรา และเวลาในการใช้สารเคมีตามที่ระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไยกำหนด

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม
สำหรับลำไย

ทัศนคติ	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	คะแนน
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การผลิตลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย(จีเอพีลำไย)สามารถควบคุมการแพร่กระจายของศัตรูพืชไปยังพื้นที่อื่นได้	155 (84.2)	17 (9.2)	12 (6.5)	2.78
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการนำน้ำและดินในสวนลำไยไปตรวจวิเคราะห์	177 (96.2)	4 (2.2)	3 (1.6)	2.95
3. ไม่ควรให้สัตว์ต่างๆเข้ามาในสวนลำไยหรือแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต เพราะจะทำให้เกิดการปนเปื้อนจากมูลสัตว์	102 (55.4)	19 (10.3)	63 (34.2)	2.21
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการให้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยชีวภาพในช่วงที่ใกล้เก็บเกี่ยวได้	117 (63.6)	15 (8.2)	52 (28.3)	1.65
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการฝึกอบรมเกษตรกรให้รู้จักวิธีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง	182 (98.9)	0	2 (1.1)	2.98
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเก็บสารเคมีทางการเกษตรต่างๆไว้รวมกัน	100 (54.3)	3 (1.6)	81 (44.0)	1.90
7. การผลิตลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย(จีเอพีลำไย)ให้ความปลอดภัยต่อตัวท่านและผู้บริโภคมากกว่าการผลิต	173 (94.0)	3 (1.6)	8 (4.3)	2.90

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ทัศนคติ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	คะแนน
	มาก	ปานกลาง		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ลำไยแบบทั่วไป				
8. การใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือ จีเอพี(GAP)ลำไยเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้ว	124 (67.4)	26 (14.1)	34 (18.5)	2.49
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการเข้าไป สำรวจการทำลายของโรคและแมลงใน สวนลำไยอย่างน้อยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง	171 (92.9)	6 (3.3)	7 (3.8)	2.89
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำพูดที่ว่า การทำสวนลำไยเป็นอาชีพที่ต้องเอาใจใส่ และอย่างใกล้ชิดจึงจะประสบความสำเร็จ	178 (96.7)	4 (2.2)	2 (1.1)	2.96
11. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ต้องมีการบันทึก ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารเคมีทางการ เกษตรทุกครั้ง	169 (91.8)	3 (1.6)	12 (6.5)	2.85
12. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ต้องมีการบันทึก ข้อมูลการสำรวจศัตรูพืชทุกครั้ง	173 (94.0)	1 (0.5)	10 (5.4)	2.89
13. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการจดบันทึก อย่างละเอียดทุกขั้นตอนเป็นสิ่งที่ควร กระทำ	169 (91.8)	9 (4.9)	6 (3.3)	2.89
14. การปนเปื้อนของสารพิษในพื้นที่ปลูก ลำไย ก่อให้เกิดการปนเปื้อนในผล ลำไยได้	117 (63.6)	30 (16.3)	37 (20.1)	2.43
คะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย				2.63

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

จากการวิเคราะห์การปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 หัวข้อ คือ ข้อ 1- 10 ด้านจัดการสุขลักษณะสวน ข้อ 11- 14 ด้านการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ข้อ 15- 16 ด้านการจัดการปัจจัยการผลิต ข้อ 17- 22 ด้านการปฏิบัติและควบคุมการผลิต และข้อ 23 ด้านการบันทึกและควบคุมเอกสาร ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 15 พบว่า เมื่อแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วง คือ $(3-1) / 3 = 0.66$ คะแนน โดยเกษตรกรที่มีการปฏิบัติไม่เหมาะสมจะมีคะแนนระหว่าง 1 – 1.66 คะแนน เกษตรกรที่มีการปฏิบัติเหมาะสมปานกลาง จะมีคะแนนระหว่าง 1.67 – 2.33 คะแนน และเกษตรกรที่มีการปฏิบัติเหมาะสมดีมากจะมีคะแนนระหว่าง 2.34 – 3 คะแนน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในคะแนนเต็ม 3 คะแนน พบว่า เกษตรกรมีคะแนนการปฏิบัติเฉลี่ย 2.61 คะแนน ถือว่าเกษตรกรที่ปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไยมีการปฏิบัติเหมาะสมดีมาก เมื่อแยกออกเป็นการปฏิบัติด้านจัดการสุขลักษณะสวน มีคะแนนการปฏิบัติ 2.89 คะแนน การปฏิบัติด้านการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร มีคะแนนการปฏิบัติ 2.51 คะแนน ด้านการปฏิบัติและควบคุมการผลิตมีคะแนนการปฏิบัติ 2.47 คะแนน ซึ่งถือว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติเหมาะสมดีมาก ส่วนในหัวข้อ การปฏิบัติด้านการจัดการปัจจัยการผลิตมีคะแนนการปฏิบัติ 1.99 คะแนน และด้านการบันทึกและควบคุมเอกสารมีคะแนนการปฏิบัติ 2.26 ซึ่งถือว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติระดับปานกลาง

จากการวิเคราะห์การปฏิบัติแต่ละข้อพบว่า มีบางข้อที่เกษตรกรได้คะแนนน้อย คือ เกษตรกรมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้กรรไกรในการเก็บเกี่ยวผลลำไยจากต้นมีคะแนนการปฏิบัติเพียง 1.42 คะแนน เรื่องการตรวจสอบบำรุงเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรตามแผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบทุกครั้งลงในแบบบันทึกมีคะแนนการปฏิบัติ 1.44 คะแนน และเรื่องปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้หรือไม่น่าเชื่อถือต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้น ไปยังหน่วยงานหรือห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้เพื่อตรวจวิเคราะห์มีคะแนนการปฏิบัติ 1.58 คะแนน ตามลำดับ

ในเรื่องการใช้กรรไกรในการเก็บเกี่ยวผลลำไยจากต้นนั้นเกษตรกรมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม อาจแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการใช้กรรไกรในการเก็บ

เกี่ยวผลลำไย เนื่องจากการใช้กรรไกรในการเก็บเกี่ยวทำให้เสียเวลาในการเก็บเกี่ยวมากและไม่สะดวกในการใช้เพราะต้นลำไยบางต้นสูงมากและแรงงานมีไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรนิยมเก็บเกี่ยวลำไยโดยการใช้มือหักจะสะดวกและรวดเร็วกว่า

เรื่องการตรวจสอบบำรุงเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรตามแผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบทุกครั้งลงในแบบบันทึกมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเกษตรกรคิดว่าการตรวจสอบบำรุงทำให้เสียเวลาและไม่จำเป็น จะซ่อมเมื่อเครื่องมือและอุปกรณ์เมื่อเกิดการชำรุดเท่านั้น อีกทั้งเจ้าหน้าที่ไม่มีแบบบันทึกในส่วนนี้ให้แก่เกษตรกร

เรื่องปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้หรือไม่น่าเชื่อถือ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานหรือห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้เพื่อตรวจวิเคราะห์มีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากเกษตรกรไม่รู้ว่าจะส่งไปวิเคราะห์ที่ไหน ประกอบกับต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวิเคราะห์ อีกทั้งเกษตรกรไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้เพราะคิดว่าร้านที่ตนเองซื้อนั้นปัจจัยการผลิตทุกอย่างเชื่อถือได้

ตาราง 24 การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

การปฏิบัติ	ปฏิบัติทุก ครั้ง	ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	คะแนน
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
การจัดการสุขลักษณะสวน				
1) จัดเก็บสารเคมีทางการเกษตรไว้ในที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเท สะดวก	178(96.7)	1 (0.5)	5(2.7)	2.94
2) หลีกเลี่ยงการใช้วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ทางการ เกษตรตามคู่มือจีเอพี(GAP)ลำไย	162 (88.0)	22(12.0)	0(0)	2.88
3) อ่านฉลากคำแนะนำสารเคมีทางการเกษตรและวิธี การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชก่อนปฏิบัติงานทุก ครั้ง	182 (98.9)	1(0.5)	1(0.5)	2.98
4) ในการฉีดยาปราบศัตรูพืช ท่านได้สวมใส่ชุดป้องกัน อันตรายจากสารพิษ	179(97.3)	2(1.1)	3(1.6)	2.96

ตาราง 24 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ปฏิบัติทุก ครั้ง	ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	คะแนน
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
5)เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อใช้หมดใน คราวเดียว ไม่เหลือติดค้างในถังพ่น	180(97.8)	4(2.2)	0(0)	2.98
6)พ่นสารเคมีในช่วงเช้าหรือเย็นขณะลมสงบ	174(94.6)	10(5.4)	0(0)	2.95
7)หลังจากพ่นสารเคมี ทำความสะอาดร่างกายทันที	183 (99.5)	0 (0)	1(0.5)	2.99
8)หยุดใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชก่อนการเก็บเกี่ยว ตามที่ระบุไว้ในฉลากกำกับการใช้สารป้องกันกำจัด ศัตรูพืชแต่ละชนิด	180(97.8)	1(0.5)	3(1.6)	2.96
9)ทิ้งภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้วโดยฝังดินที่ มีความลึกมากพอและ ไม่เผาทำลาย	134(72.8)	16(8.7)	34(18.5)	2.54
10)กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องเผาทำลายนอกแปลง สรุปภาพรวมการปฏิบัติ	155(84.2)	10(5.4)	19(10.3)	2.74 2.89
การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร				
11)สถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการ เกษตรที่เป็นสัดส่วน ปลอดภัย ง่ายต่อการนำไปใช้ งาน มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน	159(86.4)	17(9.2)	8(4.3)	2.82
12)ตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร เช่น เครื่องพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช อุปกรณ์การเก็บ เกี่ยวก่อนนำไปใช้งาน	173(94.0)	7(3.8)	4(2.2)	2.92
13)ตรวจสอบบำรุงเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ตามแผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้พร้อมทั้งบันทึก ผลการตรวจสอบทุกครั้งลงในแบบบันทึก	31(16.8)	19(10.3)	134(72.8)	1.44
14)ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ ใช้ในการบรรจุและขนส่งลำไยทุกครั้งก่อนการใช้ งานและเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว	166(90.2)	12(6.5)	6(3.3)	2.87
สรุปภาพรวมการปฏิบัติ				2.51

ตาราง 24 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ปฏิบัติทุก ครั้ง	ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ	คะแนน
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
การจัดการปัจจัยการผลิต				
15)จัดทำรายการของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลงในแบบบันทึก	121(65.8)	15(8.2)	48(26.1)	2.40
16)เมื่อปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้หรือไม่่าเชื่อถือให้ส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานหรือห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้เพื่อตรวจวิเคราะห์	46(25.0)	15(8.2)	123(66.8)	1.58
สรุปภาพรวมการปฏิบัติ				1.99
การปฏิบัติและควบคุมการผลิต				
17)หากสำรวจพบการเข้าทำลายของโรคและแมลง ใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือจีเอพี(GAP)ถ้าใช่	153(83.2)	11(6.0)	20(10.9)	2.72
18)การให้ปุ๋ยสูตรต่างๆ และปริมาณน้ำ ได้ปฏิบัติ ตามคำแนะนำในคู่มือจีเอพี(GAP)ถ้าใช่ทุกขั้นตอน	145(78.8)	18(9.8)	21(11.4)	2.67
19)ใช้กรรไกรในการเก็บเกี่ยวผลลำไยจากต้น	25(13.6)	27(14.7)	132(71.7)	1.42
20)มีวัสดุรองพื้น ในบริเวณพักผลผลิตลำไยที่เก็บเกี่ยวในสวน	174(94.6)	5(2.7)	5(2.7)	2.92
21)คัดแยกผลหรือช่อผลที่เสียหายจากการเก็บเกี่ยว หรือมีตำหนิจากโรคและแมลงไว้ต่างหาก	171(92.9)	7(3.8)	6(3.3)	2.90
22)ตัดแต่งช่อผลแล้วพบว่ายังคงมีผลที่มีขนาดเล็ก หรือใหญ่กว่าขนาดผลเฉลี่ยภายในช่อ ได้ตัดผลนั้นออก	94(51.1)	29(15.8)	61(33.2)	2.18
สรุปภาพรวมการปฏิบัติ				2.47
การบันทึกและควบคุมเอกสาร				
23)บันทึกการปฏิบัติงานสวนตามแบบบันทึกอย่างสม่ำเสมอ	88(47.8)	55(29.9)	41(22.3)	2.26
สรุปภาพรวมการปฏิบัติ				2.26
คะแนนการปฏิบัติเฉลี่ย				2.61

**ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติตามระบบการจัดการ
คุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไยในจังหวัดลำพูน**

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 13 ตัว คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความรู้เรื่องระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ทักษะคิดต่อระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ประสิทธิภาพในการปลูกลำไย รายได้จากการขายผลผลิตลำไย ขนาดพื้นที่ปลูกลำไย จำนวนแรงงาน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเข้ารับการศึกษาอบรม กับตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ในจังหวัดลำพูนได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ Statistical Package for the Social, SPSS โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน Pearson's Product Moment Correlation Coefficient ดังแสดงในตาราง 25

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย
ในจังหวัดลำพูน

	Y	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13
Y	1.000	-.082	.034	.061	.188*	.072	.074	-.084	.122	.876**	.837**	.087	.031	-.074
X1		1.000	.108	.001	-.005	.183*	.130	.205**	-.143	-.081	-.012	.078	.005	-.077
X2			1.000	-.351**	.368**	-.017	.070	-.145	.129	-.080	.095	-.016	-.155*	.065
X3				1.000	-.087	.265**	.372**	.237**	.166*	.116	.043	.174*	.221**	-.107
X4					1.000	.109	.213**	.033	.175*	.166*	.183*	.041	-.097	-.002
X5						1.000	.610**	.454**	.070	.116	.073	.031	.157*	-.127
X6							1.000	.330**	.055	.126	.053	.034	.137	-.095
X7								1.000	.139	-.060	-.088	.026	.129	-.017
X8									1.000	.049	.131	.255**	-.054	.049
X9										1.000	.599**	.076	.056	-.092
X10											1.000	.130	.024	-.074
X11												1.000	-.091	-.019
X12													1.000	.055
X13														1.000

เมื่อ Y = การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของ
เกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

x_1 = เพศ

x_2 = อายุ

x_3 = ระดับการศึกษา

x_4 = ประสบการณ์ในการปลูกลำไย

x_5 = รายได้จากการขายผลผลิตลำไย

x_6 = ขนาดพื้นที่ปลูกลำไย

x_7 = จำนวนแรงงาน

x_8 = การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

x_9 = การเข้ารับการฝึกอบรม

x_{10} = การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

x_{11} = สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม

x_{12} = ความรู้เรื่องระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

x_{13} = ทักษะคิดต่อระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่า ส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำถึงปานกลาง ตามเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ของบุปผา (ม.ป.ป. : 148) พบว่า ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ที่จะทำให้ค่า R^2 เปลี่ยน เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียงกับ 1 หรือ 0.7

การวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน ซึ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งมีสมการดังนี้

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13}$$

เมื่อ Y = การปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของ
เกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

x_1 = เพศ

x_2 = อายุ

x_3 = ระดับการศึกษา

x_4 = ประสบการณ์ในการปลูกลำไย

- x_5 = รายได้จากการขายผลผลิตลำไย
 x_6 = ขนาดพื้นที่ปลูกลำไย
 x_7 = จำนวนแรงงาน
 x_8 = การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
 x_9 = การเข้ารับการฝึกอบรม
 x_{10} = การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
 x_{11} = สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม
 x_{12} = ความรู้เรื่องระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย
 x_{13} = ทักษะคิดต่อระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์คะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย

ตัวพยากรณ์	b	SE _b	Beta	t
- การเข้ารับการฝึกอบรม	2.596	0.173	0.569	15.039**
- การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	1.307	0.112	0.440	11.624**
- ค่าคงที่	52.617	0.238		220.682**

$$R = 0.931, \quad R^2 = 0.867, \quad R^2_{\text{adj}} = 0.866, \quad SE_{\text{est}} = 1.396, \quad F = 591.247^{**}$$

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า การเข้ารับการฝึกอบรมและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรกร มีความสัมพันธ์กับคะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.931 และการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว ได้แก่ การเข้ารับการฝึกอบรมและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรกรจะมีผลต่อคะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ประมาณร้อยละ 86.70 และถ้าใช้การเข้ารับการฝึกอบรมและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรกรไปพยากรณ์คะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย จะมีความคลาดเคลื่อนประมาณ 1.396

โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรกรสามารถพยากรณ์คะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไยได้อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่ง สามารถสรุปเป็นสมการการถดถอยพหุการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย ได้ดังนี้

$$y = a + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

หรือ การปฏิบัติฯ = 52.617 + 2.596 การเข้ารับการฝึกอบรม + 1.307 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรกร

จากสมการสามารถอธิบายได้ว่า ถ้าการเข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง จะทำให้คะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมเปลี่ยนแปลง 2.596 คะแนน และถ้าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรกร 1 ครั้ง จะทำให้คะแนนการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมเปลี่ยนแปลง 1.307 คะแนน

ตอนที่ 7 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม

การนำระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมไปดำเนินการยังไม่มีแรงจูงใจที่ดีพอที่จะเห็นความแตกต่างระหว่างผู้ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เพราะผลผลิตก็ยังสามารถขายได้ในราคาที่ไม่แตกต่างกัน และขบวนการตรวจสอบคุณภาพสินค้าของภาครัฐก่อนการส่งออกก็ยังเหมือนเดิม หรือภาคตลาดยังไม่ให้ความสำคัญ ในจุดนี้อาจจะแสดงถึงการควบคุมของภาครัฐไม่ดีพอ อีกทั้งเกษตรกรยังไม่มีความมั่นใจคำแนะนำการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมว่าเมื่อทำตามแล้วจะทำให้ได้ผลผลิตลำไยที่มีคุณภาพหรือไม่ ดังนั้นเกษตรกรจึงเชื่อประสบการณ์เดิมของตนเองหรือร้านค้ามากกว่า หากพิจารณาสภาพการผลิตในระดับไร่นาแล้ว การใช้ปัจจัยการผลิตของเกษตรกรโดยเฉพาะสารเคมีต้องห้ามยังมีอยู่ สาเหตุบางประการอาจเกิดจากในเอกสารเผยแพร่ระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรในส่วนของสารเคมีที่ห้ามใช้ที่มีแต่ชื่อสามัญ ไม่ได้เขียนชื่อทางการค้าบอกไว้ทำให้เกษตรกรยังคงใช้สารเคมีที่ห้ามใช้ต่อไป หรือระบบการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรบกพร่อง บางพื้นที่ยังไม่มีที่ปรึกษาสวนหรือเจ้าหน้าที่อาสาสมัครให้คำแนะนำ มีแต่เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบลำไยซึ่งไม่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ รวมถึงความบกพร่องของเอกสารเผยแพร่ระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสม ที่อ่านแล้วทำความเข้าใจได้ยาก ก่อให้เกิดความสับสน อีกทั้งเอกสารเผยแพร่สำหรับเกษตรกรยังมีข้อมูลที่ไม่ครบ เช่น ไม่มีวิธีการเก็บตัวอย่างน้ำและดินที่ถูกต้อง เป็นต้น ขนาดของตัวหนังสือที่เล็กไป

ขณะที่ภาคของผู้ประกอบการทั้งผู้ขายผลผลิตสดและโรงงานแปรรูปต่างก็ไม่ให้ความสนใจต่อระบบการจัดการคุณภาพเท่าที่ควร ระบบต่างๆที่กำหนดขึ้นจึงยากที่จะดำเนินการมากขึ้นไปอีก โดยเฉพาะระบบสอบทวนย้อนกลับ อีกทั้ง GAP ที่ประกาศใช้ยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติในขั้นตอนจัดจำหน่ายหรือบริโภคนั้น แสดงให้เห็นว่าถึงผลผลิตที่ออกจากแปลงจะดีเพียงใด แต่หากมีการปฏิบัติในขั้นตอนต่อจากนั้นไม่ดีพอก็ไม่มีประโยชน์อะไร นอกจากนี้ บางข้อกำหนดในเอกสารอาจปฏิบัติตามโดยฟาร์มขนาดเล็กหรือในประเทศกำลังพัฒนาได้ยาก เนื่องจากข้อจำกัดพื้นฐานหลายอย่าง เช่น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และ เงินในการลงทุน เป็นต้น

สำหรับข้อเสนอแนะนั้น ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงเกษตรกรได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และให้ความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ มีการติดตามผลการฝึกอบรม ส่วนในด้านการผลิตนั้นจะต้องทำเอกสารเผยแพร่ให้เข้าใจง่าย สะดวกในการอ่านและเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ยังควรมีแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติให้ครอบคลุมถึงขั้นตอนจัดจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อให้ผลผลิตที่มีคุณภาพที่ออกจากแปลงก็ยังคงคุณภาพจนถึงมือผู้บริโภค นอกจากนี้ยังควรมีสถานที่ขายสารเคมีทางการเกษตรต่างๆ คลากรผู้ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีทางการเกษตรเข้าไปควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด สำหรับสวนลำไยขนาดเล็กหรือเกษตรกรรายย่อยควรมีการจัดตั้งรวมกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ควรมีการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษาต่างๆ อยู่เสมอ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไย และเจ้าหน้าที่ควรเข้าไปรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอย่างจริงจัง เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในการช่วยเหลือเกษตรกรต่อไปภายหลัง